

slovenski raziskovalni inštitut
istituto sloveno di ricerche
slovene research institute

Analiza izbire drugostopenjske srednje šole po mali maturi v šolah s slovenskim učnim jezikom na Goriškem

Alenka Verša
Gorica, 26. 9. 2024

VSEBINA

1. DEL – Trendi vpisovanja

2. DEL – Projekt PoMaliMaturi

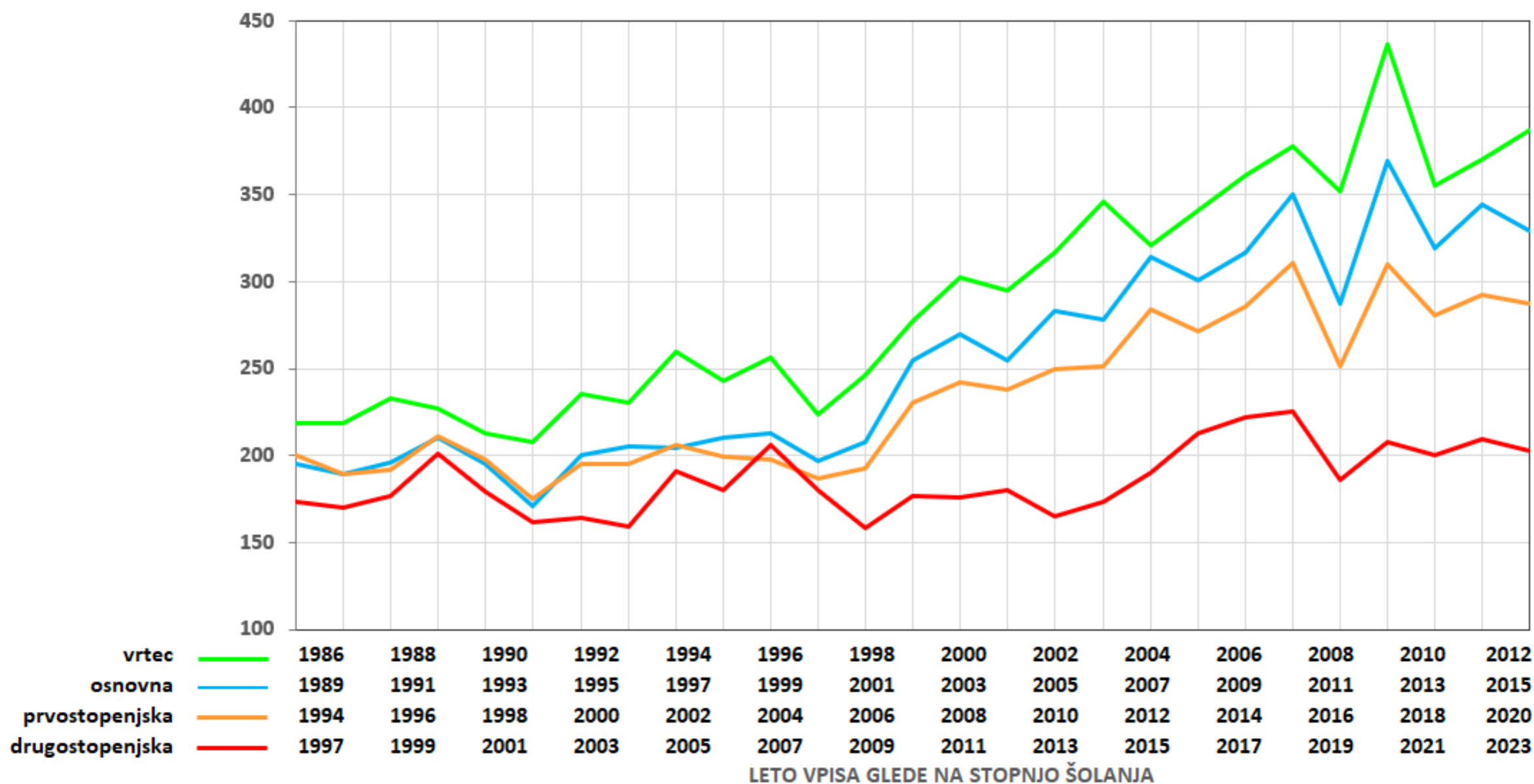
3. DEL – Sklepne ugotovitve

1. del

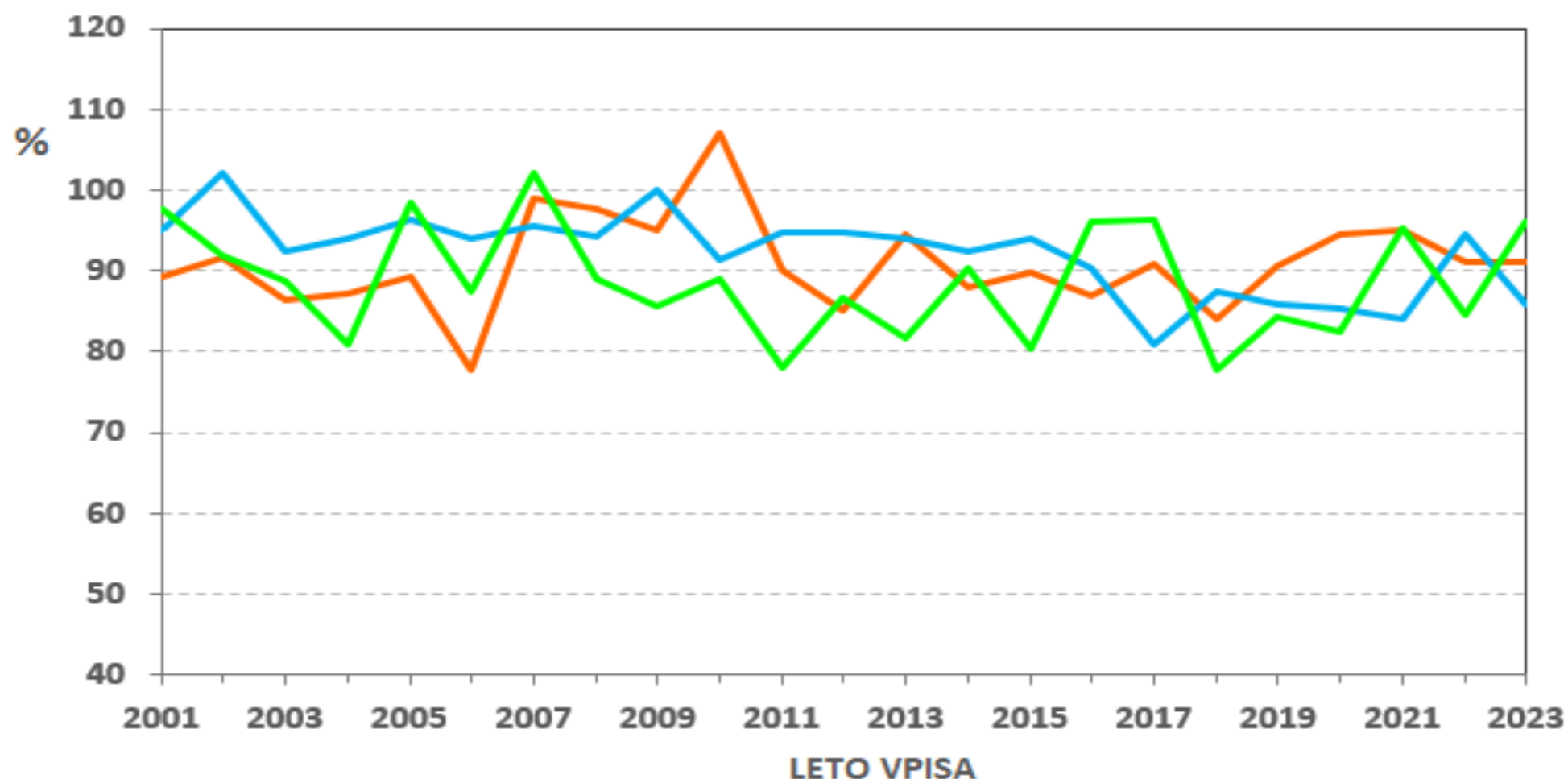
Trendi vpisovanja

VRTCI IN ŠOLE S SLOVENSKIM ALI DVOJEZIČNIM SLOVENSKO-ITALIJANSKIM POUKOM V ITALIJI

Skupno število vpisanih iste šolske generacije ob vstopu v posamezno stopnjo šolanja

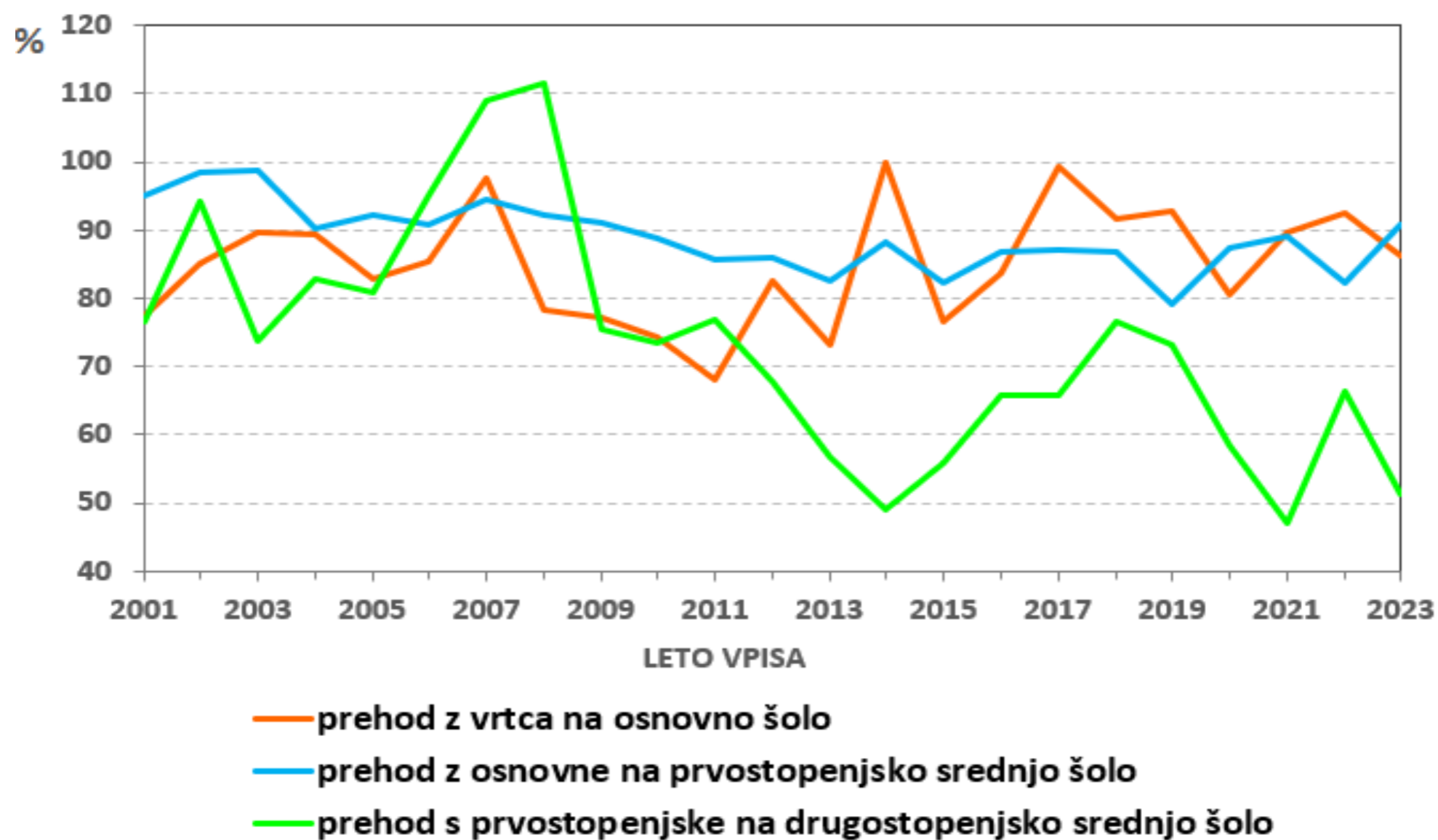

Prehajanje učencev z ene stopnje šolanja na drugo v obdobju od 2001–2023 na Tržaškem (v %)

- prehod z vrtca na osnovno šolo
- prehod z osnovne na prvostopenjsko srednjo šolo
- prehod s prvostopenjske na drugostopenjsko srednjo šolo

Prehajanje učencev z ene stopnje šolanja na drugo v obdobju od 2001–2023 na Goriškem (v %)

Vpisi na Goriškem med letoma 2001–2024, prikazani v številkah

Leto vpisa v vrtec	N	Leto vpisa v osnovno šolo	N	Leto vpisa v prvostopenjsko srednjo šolo	N	Leto vpisa v drugostopenjsko srednjo šolo	N	Razlika vrtec - drugostopenjska	Delež v %
2001	114	2004	102	2009	93	2012	63	51	44,7
2002	129	2005	107	2010	95	2013	54	75	58,1
2003	123	2006	105	2011	90	2014	44	79	64,2
2004	124	2007	121	2012	104	2015	58	66	53,2
2005	153	2008	120	2013	99	2016	65	88	57,5
2006	154	2009	119	2014	105	2017	69	85	55,2
2007	168	2010	125	2015	103	2018	79	89	53,0
2008	157	2011	107	2016	93	2019	68	89	56,7
2009	171	2012	141	2017	123	2020	72	99	57,9
2010	134	2013	98	2018	85	2021	40	94	70,1
2011	135	2014	135	2019	107	2022	71	64	47,4
2012	166	2015	127	2020	111	2023	57	109	65,7
2013	154	2016	129	2021	115	2024	81	73	47,4

2. del

Projekt PoMaliMaturi

PoMaliMaturi

Longitudinalni raziskovalni projekt

- **IZVAJALEC** – SLORI v sodelovanju z ravnatelji prvostopenjskih srednjih šol s slovenskim in dvojezičnim slovensko-italijanskim poukom
- **ODGOVORNI ZA PROJEKT** – Norina Bogatec (do leta 2022), Alenka Verša (od leta 2022 dalje)
- **CILJ** –
 - 1) pridobiti vpogled v zadovoljstvo učencev s šolanjem,
 - 2) raziskati izbiro smeri na drugostopenjski ravni ter jezik nadaljnjega izobraževanja,
 - 3) preučiti razloge, ki so vplivali na te odločitve.

PoMaliMaturi

Longitudinalni raziskovalni projekt

- **METODOLOGIJA** – anketni vprašalnik, ki ga izpolnjujejo tretješolci
- **IZVEDBE** – 2018/2019 prva izvedba
2020/2021 druga izvedba
2022/2023 tretja izvedba

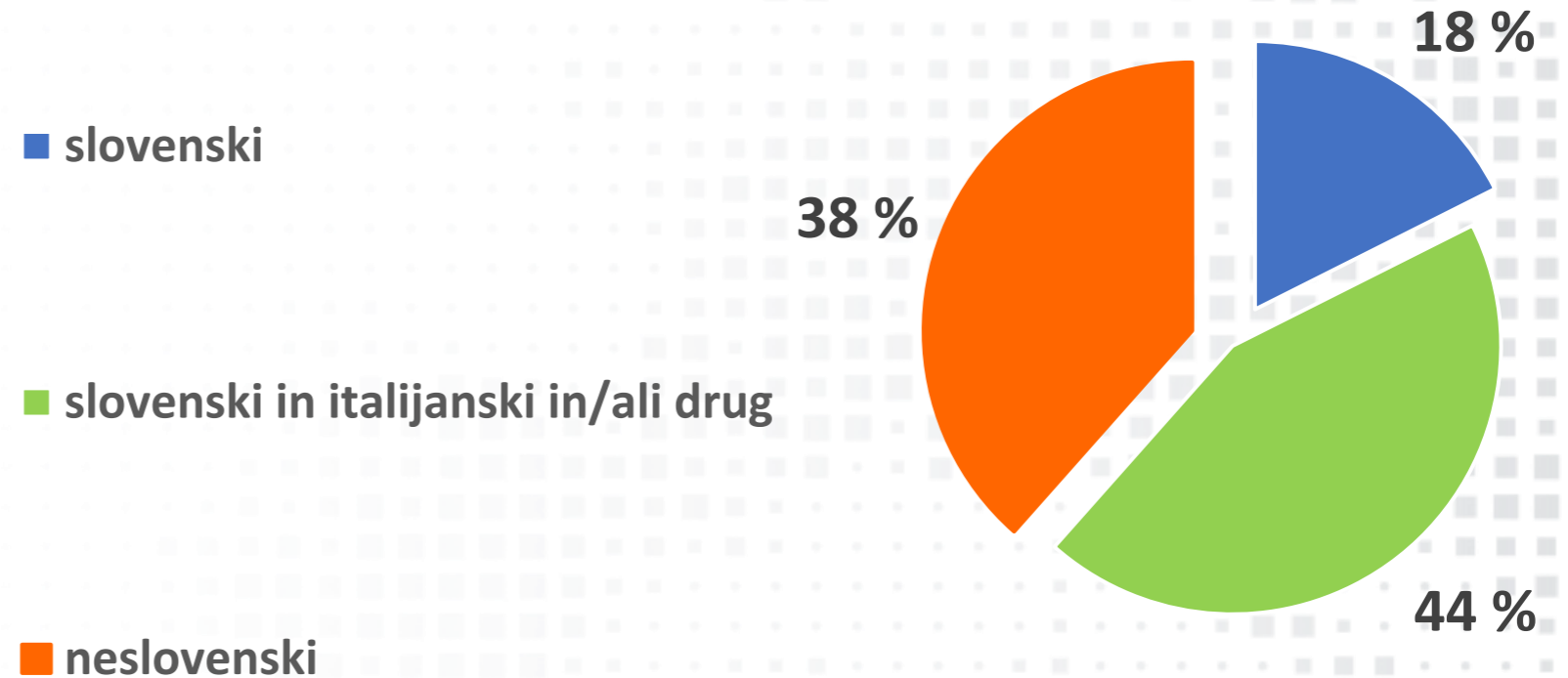
Sledijo izsledki tretje izvedbe na Goriškem

Opis populacije

- Skupaj je sodelovalo 91 učencev –
 - približno dve tretjini učencev sta obiskovali prvostopenjsko srednjo šolo v Gorici, preostali pa prihajajo s prvostopenjske srednje šole v Doberdolu.
- Enakomerna razporeditev po spolu (rahla prevlada učenk ženskega spola).

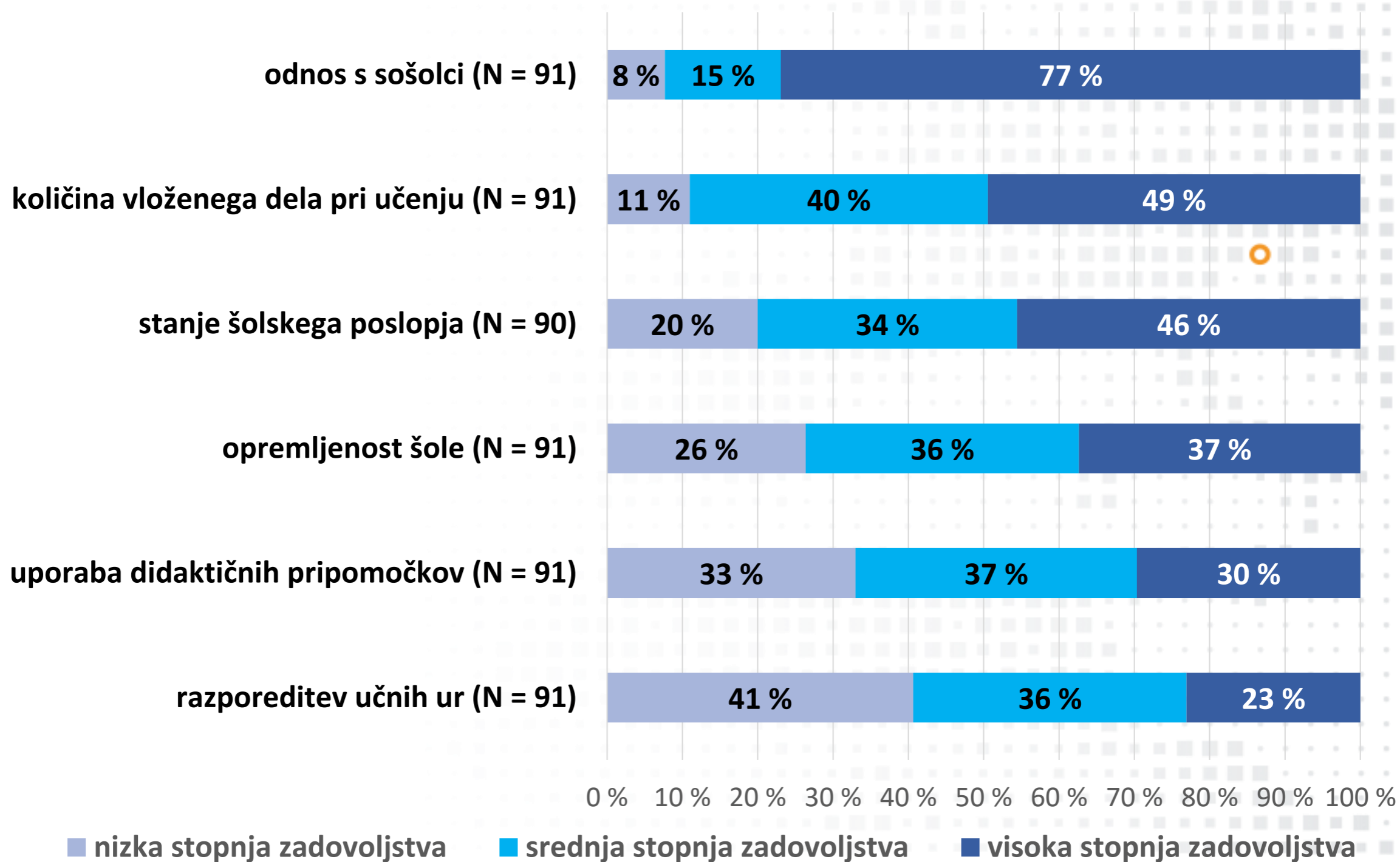
Opis populacije

- Jezik sporazumevanja doma

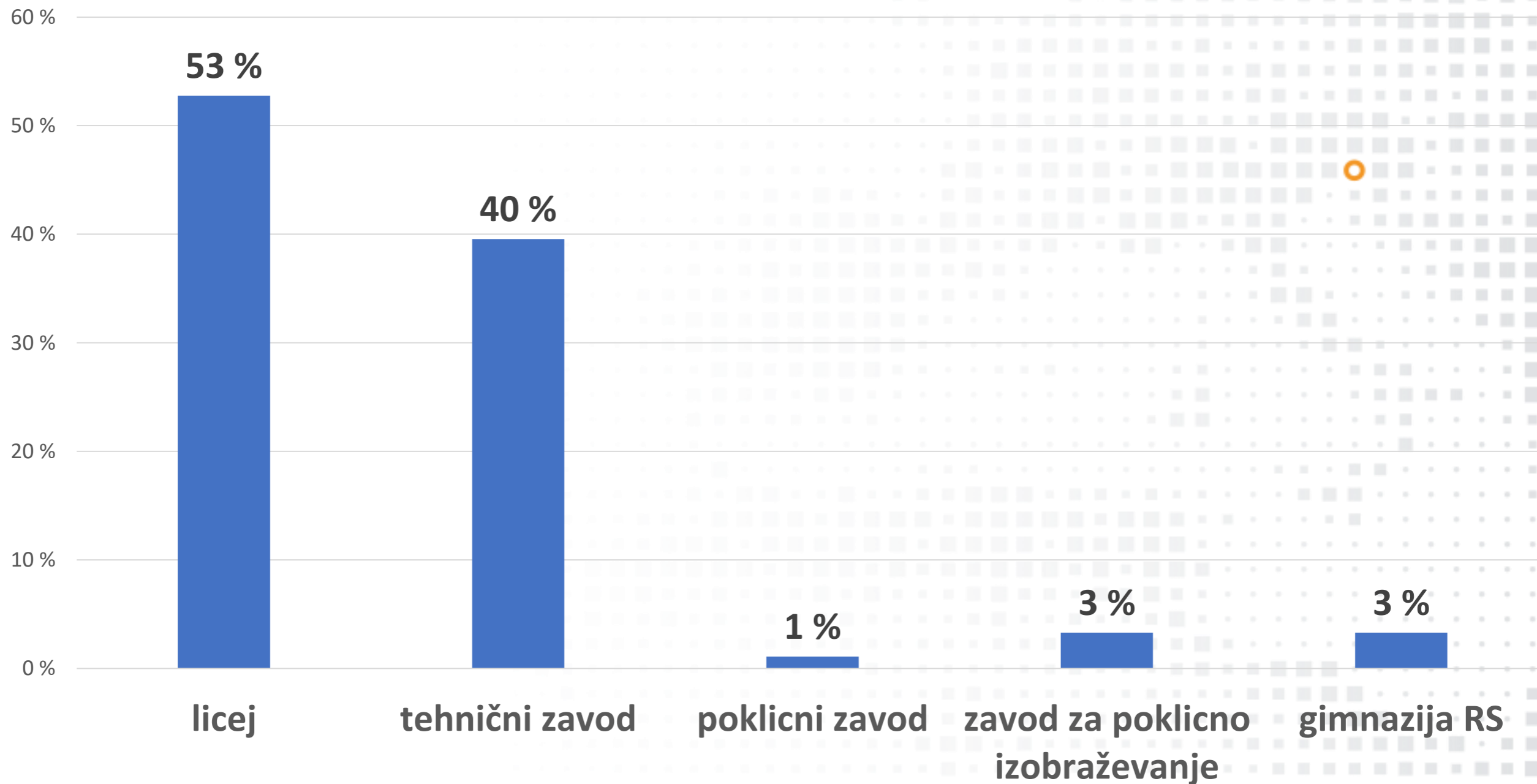
- Znanje slovenščine in italijanščine – učence smo prosili, naj sami ocenijo svoje znanje slovenskega in italijanskega jezika. Ocena povprečnega znanja slovenščine se v veliki meri ujema z oceno povprečnega znanja italijanščine.

Zadovoljstvo s prvostopenjsko srednjo šolo

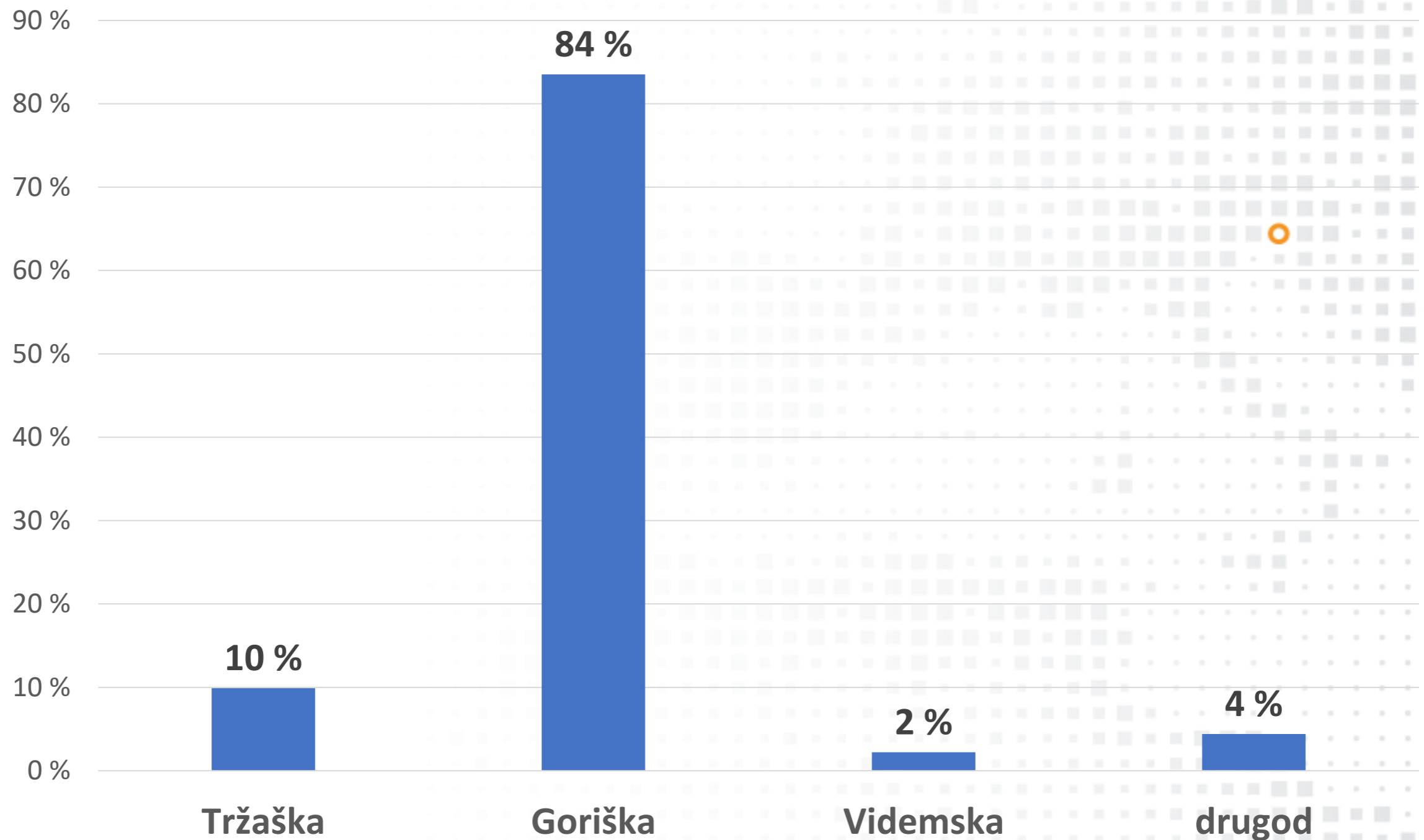
Izbira vrste drugostopenjske srednje šole

N = 91

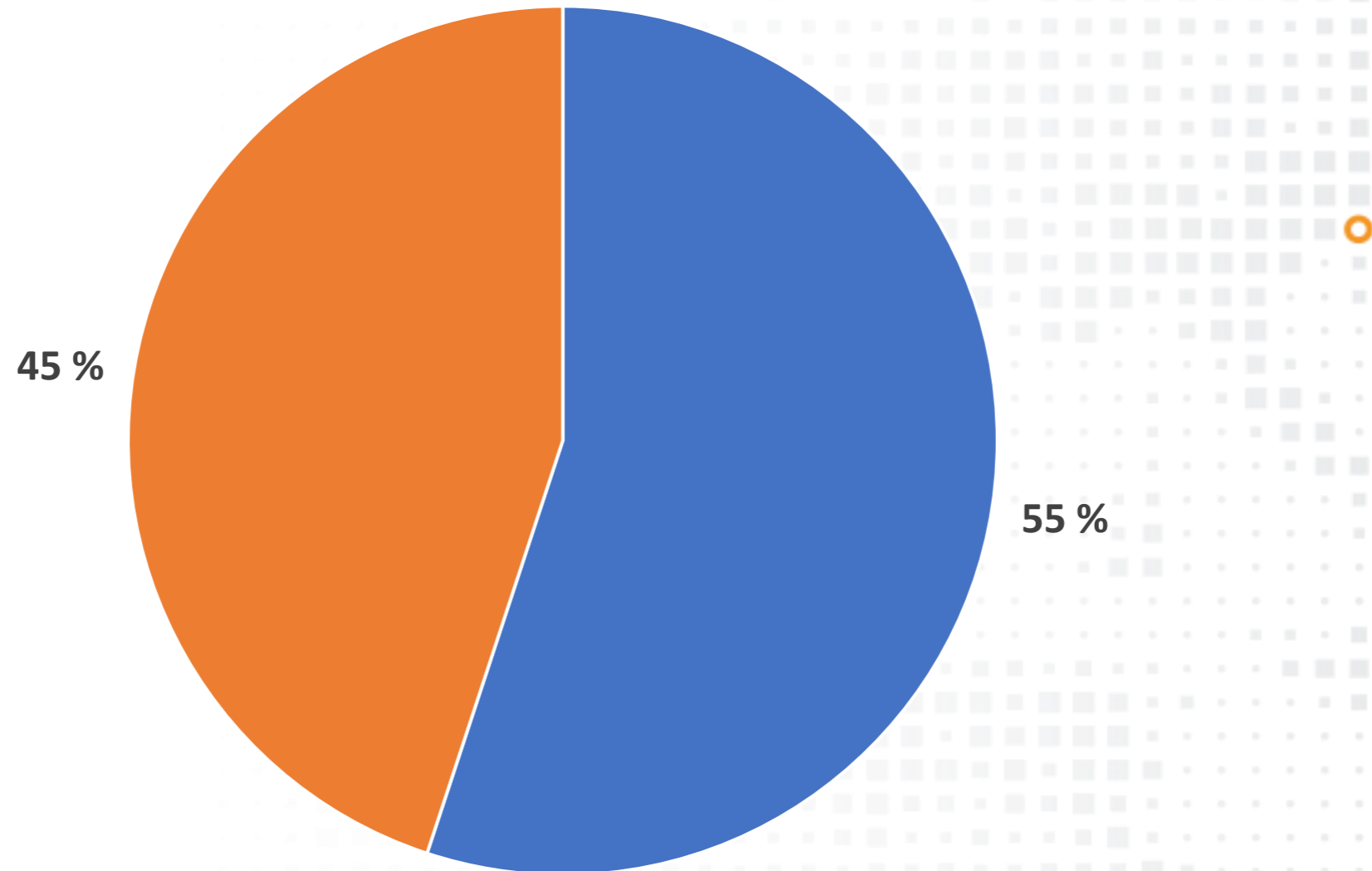
Kraj drugostopenjske srednje šole

N = 91

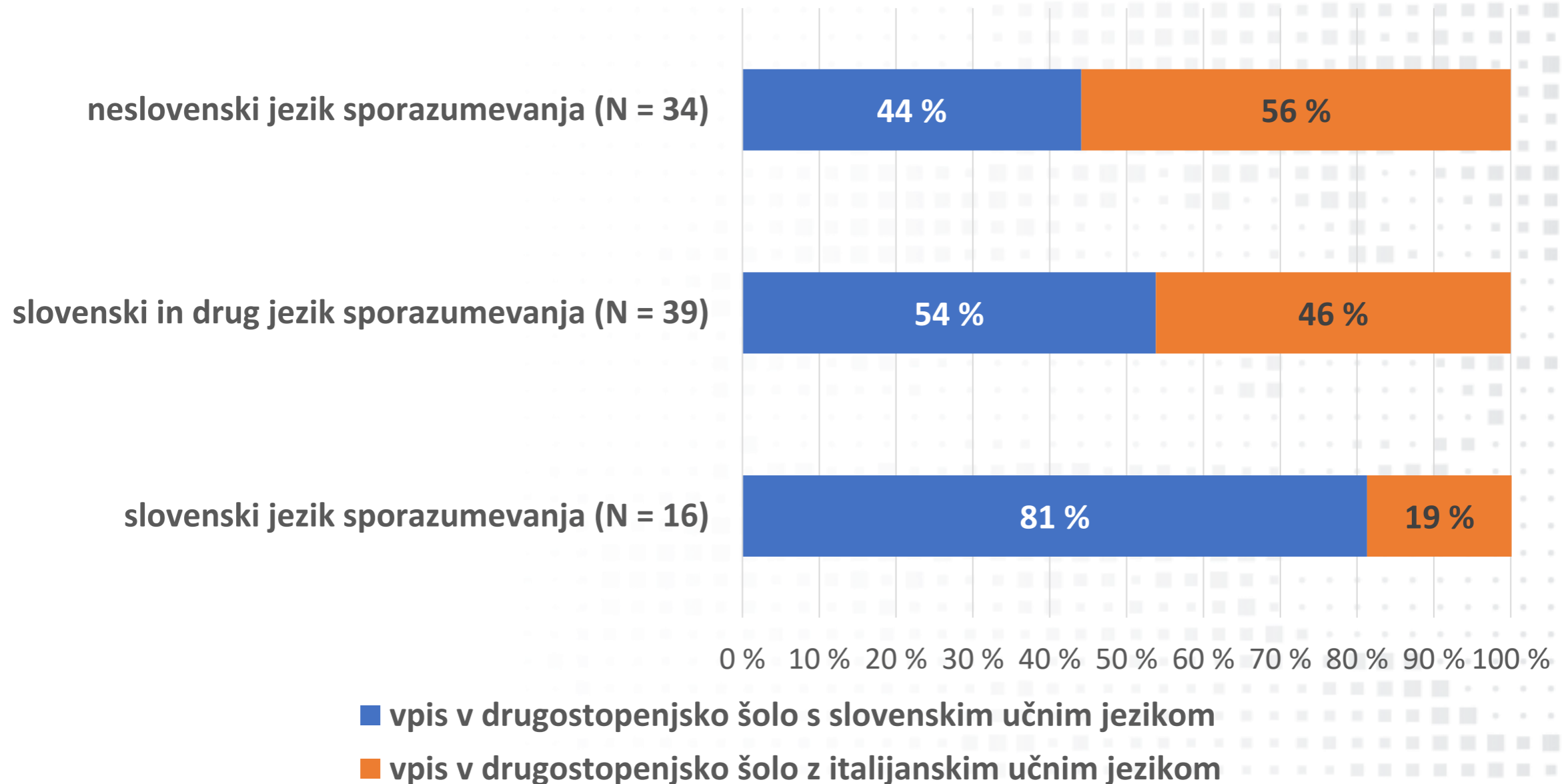
Učni jezik drugostopenjske srednje šole

N = 89

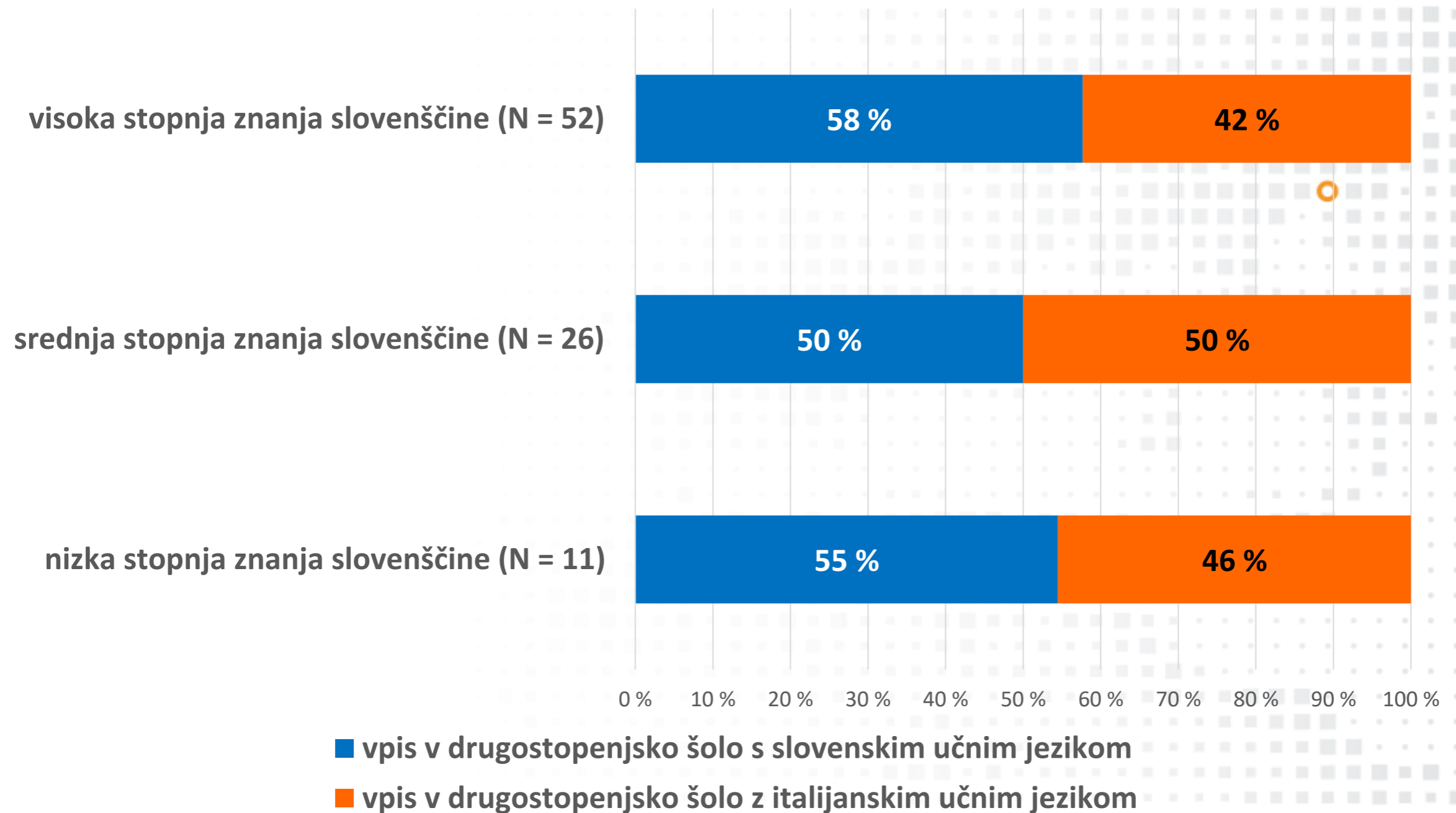

■ slovenski učni jezik ■ italijanski učni jezik

Izbira učnega jezika nadaljnjega izobraževanja glede na domači jezik sporazumevanja

Izbira učnega jezika nadaljnjega šolanja glede na stopnjo znanja slovenščine

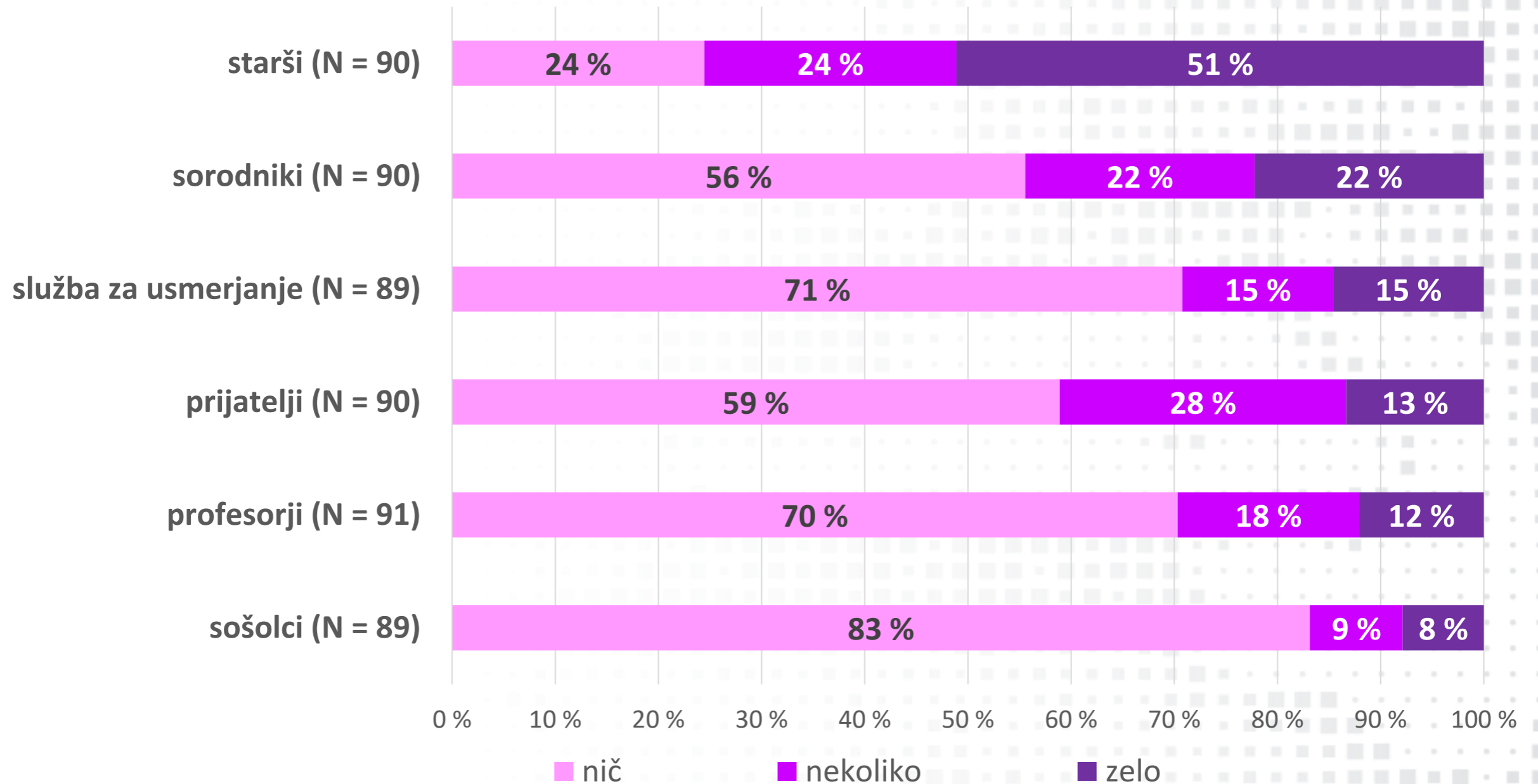
Razlog izbire smeri drugostopenjske srednje šole

(več možnih odgovorov)

N = 90

Pomoč pri izbiri drugostopenjske srednje šole

Razlogi za nadaljevanje šolanja v slovenščini (več možnih odgovorov)

N = 45

Razlogi za nadaljevanje šolanja v italijanščini (več možnih odgovorov)

3. del

Sklepne ugotovitve

Sklepne ugotovitve

Analiza je pokazala dve protislovji.

1) IZBRANA SMER NE OBSTAJA V SLOVENŠČINI – 29 % učencev med razlogi za izbiro nadaljnjega izobraževanja v italijanskem jeziku navaja nerazpoložljivost slovenske šole, vendar 91 % teh učencev ne bi spremenilo odločitve, če bi bila slovenska smer na voljo.

To nakazuje, da so pri izbiri drugostopenjske šole verjetno pomembnejši drugi dejavniki, kot so jezik, bližina šole in percepirana kakovost.

Sklepne ugotovitve

2) ZNANJE SLOVENŠČINE – Razlik pri izbiri učnega jezika nadaljnjega šolanja glede na stopnjo samoocene znanja slovenščine ni. Učenci in učenke se torej v skoraj enaki meri odločajo za učni jezik nadaljnjega izobraževanja ne glede na stopnjo znanja slovenščine. Seveda pa je vprašljiva objektivnost samoocen. Pogosti so namreč primeri učencev, ki so zase ocenili, da enako dobro znajo slovenščino in italijanščino oziroma celo boljše obvladajo slovenščino, nato pa kot razlog za vpis na šolo z italijanskim učnim jezikom navajajo dejstvo, da je italijanščina lažja, ali celo, da slovenščine ne obvladajo.

Učenci najverjetneje subjektivno ocenjujejo svoje znanje, mogoče glede na oceno pri predmetu ali glede na dojeto zahtevnost jezika.

Sklepne ugotovitve

Dejavniki, ki vplivajo na izbiro drugostopenjske srednje šole.

1) JEZIK SPORAZUMEVANJA DOMA – Pogovorni jezik doma močno vpliva na izbiro učnega jezika, kar se v veliki meri ujema z razlogi, ki so jih navajali učenci in učenke.

2) POMOČ STARŠEV – Pri izbiri drugostopenjske srednje šole učencem najbolj pomagajo starši in družina nasploh. Pomoč in nasvet staršev se prav tako pojavljata med navedenimi razlogi izbire učnega jezika. V precej manjši meri je učencem v oporo služba za poklicno usmerjanje, na odločitve pa najmanj vplivajo sošolci.

3) DAN ODPRTIH VRAT – Čeprav sta najpomembnejša dejavnika pri izbiri vrste šole predmetnik in možnosti za prihodnost (nadaljnji študij ali zaposlitev), ni zanemarljiv dober vtis, ki ga šola naredi na dnevu odprtih vrat (21 % učencev).

- **Odprta vprašanja** – Na osnovi kvantitativne analize ne moremo odgovoriti na določene dileme, ki se pojavijo pri interpretaciji podatkov.
- **Potreba po kvalitativni poglobitvi določenih tem.**